

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ช่องทางการจัดทำหน่วยผักปลดสารพิษของเกษตรกร ในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย แผนการดำเนินงาน ขอบเขตการศึกษา กลุ่มตัวอย่างและวิธีการ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง วิธีการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ การประมวลผลที่ใช้ในการศึกษา ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 แผนการดำเนินงาน

- ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา วารสารและผลงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำและตรวจทานแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาเสร็จแล้วไปขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อแก้ไขปรับปรุง หรือตัดข้อความที่ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการศึกษา ตลอดจนแก้ไขแบบสอบถามให้มีข้อความและภาษาที่เหมาะสม
- จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- เก็บรวบรวมข้อมูล
- วิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งสรุปผลการศึกษา
- จัดทำเอกสารฉบับสมบูรณ์พร้อมทั้งนำเสนอรายงานผลการศึกษา

3.2 ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาระบบที่นี้ประกอบด้วยการศึกษา 2 ส่วน ได้แก่ ศึกษาช่องทางการจัดทำหน่วยผักปลดสารพิษของเกษตรกร รวมทั้งพ่อค้าคนกลางในตำบลล่ายางเนือง ตำบลหนองแมก และตำบลลันหาราย อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากเป็นตำบลนำร่องของอำเภอสารภีที่ปลูกผักปลดสารพิษเชิงพาณิชย์

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

จำนวนเกณฑ์ที่ลงทะเบียนปลูกผักปลอดสารพิษในตำบลยางเนิน ตำบลหนองแฟก และตำบลสันทรราย มีจำนวน 100 ราย และ 50 ราย ตามลำดับ รวมทั้งหมด 240 ราย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเกณฑ์ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 (Salant and Dillman, 1994 อ้างใน สิทธิ์ธีรสราณ์, 2552) ได้จำนวนเกณฑ์ 150 ราย แบ่งสัดส่วนตามเกณฑ์ที่ลงทะเบียนในแต่ละตำบล ได้ดังนี้ ตำบลยางเนิน 62 ราย ตำบลหนองแฟก 56 ราย และตำบลสันทรราย 32 ราย ตามลำดับ

พ่อค้าคนกลางมีทั้งหมดจำนวน 4 ราย ทำการคัดเลือกตัวอย่างโดยกลุ่มตัวอย่างยินดีให้ข้อมูล จำนวน 2 ราย คือ คุณพิภพ โสวะนา และคุณศรีวรรณ ปั้นมงคล

3.3 วิธีการศึกษา

3.3.1 แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางการจัดจำหน่าย การขนส่ง การกำหนดวันเวลาในการซื้อขาย ผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกระบวนการ การเก็บรักษา รูปแบบ การซื้อขาย การทำสัญญาตกลงซื้อขาย ปัจจัย ที่มีผลต่อการเลือกช่องทางการจัดจำหน่ายของเกษตรกร ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและเกษตรกรในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกผัก จากสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับผักปลอดสารพิษและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจากงานศึกษาวิจัย ตลอดจนเอกสาร สิ่งพิมพ์และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ แบบสอบถามตามสำหรับเกษตรกร และแบบสัมภาษณ์พ่อค้าคนกลาง

ตอนที่ 1 เกษตรกรเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาระบบนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางการจัดจำหน่าย ซึ่งประกอบด้วย ระดับของช่องทางการจัดจำหน่าย จำนวนคนกลาง ทำเลที่ตั้งของแหล่งจำหน่าย และการบริหารช่องทางการจัดจำหน่าย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการบรรจุ การเก็บรักษา และการบนส่ง
 ส่วนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซ่องทางการจัดจำหน่ายของเกย์ตระกร ได้แก่
 ปริมาณผลผลิต ระยะเวลาการขนส่ง ชนิดผักที่ปลูก ระยะเวลาการขนส่ง ราคาขายที่เกย์ตระกรได้รับ
 พื้นที่ปลูก จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ความน่าเชื่อถือของคนกลาง เงื่อนไขการจ่ายเงิน ยอดสั่งซื้อ
 ล่วงหน้า ต้นทุนและกำไร ความเสี่ยงในแต่ละช่องทาง

ตอนที่ 2 พ่อค้าคนกลางใช้การสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลกิจกรรมในการจัดการด้านช่องทาง
 การจัดจำหน่าย เช่น ระดับช่องทางการจัดจำหน่าย การจัดหาผักปลดสารพิษ การรับและการเก็บ
 รักษาผักปลดสารพิษ การตัดแต่งและคัดบรรจุ การบรรจุถุงผักปลดสารพิษ การขนส่ง การ
 ประมวลคำสั่งซื้อ การเก็บข้อมูล่าววาระและการบริการลูกค้า

3.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการอธิบาย
 ข้อมูลประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วน
 เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการวัดระดับความสำคัญของแต่ละปัจจัยในแต่ละ
 ภาระ จะใช้เกณฑ์การแบ่งระดับออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ลำดับมากที่สุด ลำดับมาก ลำดับปาน
 กกลาง ลำดับน้อย และลำดับน้อยที่สุด ตามวิธี rating scales (จงคณ ทองจินดา, 2551) โดยแต่ละ
 ระดับมีการกำหนดคะแนนและค่าเฉลี่ยดังนี้

ระดับความสำคัญ/ความหมาย คะแนน การแปลผล	
สำคัญมากที่สุด 5 4.50	- 5.00
สำคัญมาก 4 3.50	- 4.49
สำคัญปานกลาง 3 2.50	- 3.49
สำคัญน้อย 2 1.50	- 2.49
สำคัญน้อยที่สุด 1 1.00	- 1.49

3.4 สถานที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยและรวบรวมข้อมูล

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตำบลลียงเนื้อง ตำบลหนองफอก และตำบลสัน
 ทราย อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

3.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาเรื่อง

ช่องทางการจัดทำน่าอยพักปลอดสารพิษของ เกษตรกรใน

อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ คือระหว่างเดือน มกราคม 2553 – ตุลาคม 2553

อิชสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved